

OBČASNÍK SPUSA

ŘÍJEN 2015

číslo 14.

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA – THE SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA

ČESKO-AMERICKÝ KLUB – THE CZECH-AMERICAN CLUB

POBOČKA PRAHA – hlavní město

Díky laskavosti našeho Vzdělávacího střediska pokračuje **výuka angličtiny**, nyní však každý pátek od 15 do 16ti hodin. Pak někdy následuje **kulturní program** s přátelským posezením. Program bývá oznámen samostatně. Těšíme se na Vaši účast.

Douglas MacArthur (jinak také: „Gaijin Shogun“, „Dugout Doug“, „Big Chief“)

Narozen:	26. 01. 1880, Little Rock, USA
Zemřel:	05. 04. 1961 ve věku 84 let, Norfolk, USA
Hodnost:	armádní generál USA
Doba služby:	1903 až 1951
Složka:	armáda Spojených států amerických
Války:	mexická revoluce, první světová válka, Druhá světová válka, korejská válka
Bitvy:	boj o Filipíny (1941 - 1942), bitva o Novou Guineu, operace Cartwheel, boj o Filipíny v letech 1944 až 1945
Vyznamenání:	medaile cti

Douglas MacArthur (26. ledna 1880 Little Rock, Arkansas – 5. dubna 1964 Washington, D.C.) byl pěťohvězdičkový generál armády Spojených států amerických. Za druhé světové války byl velitelem spojeneckých vojsk bojujících v Pacifiku. Byl také polním maršálem filipínské armády.

Životopis: Narodil se v Little Rocku v rodině amerického důstojníka Arthura MacArthura, který bojoval v Americké občanské válce a byl nositelem nejvyššího vyznamenání, Kongresové medaile. Douglas MacArthur v roce 1898 nastoupil na United States Military Academy ve West Pointu. Byl vynikajícím studentem a v roce 1903 mu byla přidělena hodnost podporučíka ženijního vojska. Od roku 1904 sloužil u ženijního vojska na Filipínách v Panamě a v USA. V průběhu prvních let své vojenské kariéry byl také pozorovatelem rusko-japonské války v Tichomoří. Krátkou dobu byl také vojenským pobočníkem prezidenta Theodora Roosevelta. V průběhu první světové války sloužil u amerického vojska ve Francii. V roce 1916 se stal náčelníkem štábu 42. Divize a od roku 1918 byl jejím velitelem. V letech 1919–1922 zastával funkci ředitele vojenské akademie ve West Pointu. Pak až do roku 1930 sloužil na Filipínách. Po návratu byl jmenován náčelníkem štábu americké armády. V roce 1935 byl převelen zpět na Filipíny a pak se v roce 1937 rozhodl odejít do výslužby.

Druhá světová válka: V době hrozby války v Tichomoří byl v roce 1941 povolán zpět do služby. Na Filipínách měl za úkol připravit obranu proti japonskému útoku. V prosinci roku 1941 se z důvodu špatně vycvičeného vojska musel stáhnout na poloostrov Bataan, kde zůstával až do března 1942. Odtud na rozkaz prezidenta odjel z poloostrova. Spojenecké síly tam pak v květnu roku 1942 kapitulovaly.

Společně s admirálem Nimitzem se výraznou měrou podílel na osvobození Tichomoří. Používali taktiku tzv. *žabích skoků*, kdy obcházeli místa s vysokou koncentrací japonských sil a ničili zásobovací centra v týlu nepřítele. V prosinci 1944 byl jmenován 5 hvězdičkovým generálem. V roce 1944 se vrátil na Filipíny jako vítěz. Vylodil se na ostrově Leyte, odkud musel tři roky předtím odplout. Dne 2. září 1945 převzal v Tokijském zálivu, na vlajkové lodi USS Missouri (BB-63), s admirálem Nimitzem japonskou kapitulaci. Po válce se stal generálem okupační armády USA a generálem OSN na korejském poloostrově. Neúspěšně se pokoušel vstoupit do politiky. Zemřel v USA v roce 1964.

Korejská válka: Poválečná demobilizaci americké armády podstatně oslabil její sílu v celé oblasti. Výjimkou byla námořní pěchota USA. Spojené státy tehdy ještě disponovaly velkým vojenským kontingentem pod velením generála Douglase McArthura v Japonsku. Zpočátku Truman přikázal McArthurovi zásobit výzbrojí jihokorejskou armádu a pod leteckým krytím evakuovat občany USA.

Po stabilizaci situace pak americké jednotky pod vedením generála Douglase MacArthura uskutečnily 15. září 1950 úspěšné vylodění u přímořského města Inčchon, vzdáleného přes 300 kilometrů od Pusanského

perimetru. Odtud pokračovaly na sever k Soulu. Do začátku října byly všechny zbývající Severokorejské jednotky vytlačeny z Jižní Koreje.

Dne 1. října žádala OSN Severní Koreu o okamžitou kapitulaci, Kim Ir-sen ji odmítl. Generál MacArthur 7. října dostal od OSN povolení k útoku na Severní Koreu. Vojska OSN začala postupovat nepřátelským územím na sever k hranicím Severní Koreje s ČLR. Americký prezident Harry S. Truman však nařídil MacArthurovi, aby se jeho vojska raději nepřibližovala k řece Amnokkang (v čínštině Ja-Lu), která tvoří hranici mezi KLDK a Čínou. 16. října došlo k vylodění ve Wonsanu, 19. října jednotky OSN obsadily Pchjongjang (metropoli Severní Koreje), z něhož se podařilo Kim Ir-Senovi jen uniknout. Amerických vojsk se zmocňoval optimismus. Zbytky severokorejských jednotek se stáhly do hor na severu země u hranic s ČLR.

Generál MacArthur nakonec vydal 24. listopadu rozkaz k útoku na řeku Ja-lu. Domníval se, že tím zasadí Číňanům konečný úder a ukončí tím válku. V následujících dvou dnech však na jednotky OSN zaútočila celá početná čínská armáda ukrytá v horách a naprosto je zdecimovala. Dne 28. listopadu vydal MacArthur rozkaz k ústupu. Mezitím se ale jednotky OSN dostaly do obklíčení a za cenu těžkých ztrát si musely probíjet cestu zpět. Téměř stejné ztráty jako nepřítel jim způsobil i mráz. Námořní pěchota si probíjela cestu k přístavu Chungnam a odtud byla po moři evakuována.

Douglas MacArthur sleduje průběh vylodění u Inčchunu z křižníku USS Mt. McKinley

Koncem prosince se po velmi nelítostných bojích uprostřed zimy jednotky OSN stáhly pod 38. rovnoběžku. Generál MacArthur se nemohl smířit s blížící se porážkou a navrhoval použití atomových zbraní proti ČLR, nebo mohutně bombardovat ČLR. Všechny jeho návrhy však byly zamítnuty a značně přispěly k jeho pozdějšímu odvolání. MacArthur prosazoval pokračování ve válce, vytlačení komunistů ze Severní Koreje a rozšíření války do Číny. Poté, co se pustil do kritiky tehdejšího amerického prezidenta Harryho Trumana, který s ním nesouhlasil a nabádal ke zdrženlivosti, byl odvolán. Vedením války byl pověřen generál Ridgway.

V květnu se ještě Číňané pokusili jarní ofenzivou prorazit americkou linii, ale bez úspěchu. V létě se válka změnila na zákopovou a strnula v patovém stavu na 38. rovnoběžce.

Velmi zajímavé byly jeho vztahy s poraženými Japonci a je pozoruhodné, že obě strany se svým způsobem respektovaly. *Když Japonsko kapitulovalo, MacArthur přiletěl snad druhým letadlem, které do Japonska dorazilo. Přistál na vojenském letišti asi třicet kilometrů od středu Tokia. Všude kolem po zuby ozbrojení japonští vojáci a on vykročil z letadla mezi ně – mohli ho rukama zabít, ale místo toho se postavili do špalíru zády k němu, jako to dělali panu císaři. Japonci se nesměli na císaře pohlédnout. I letec, který nedopatřením přeletěl přes císařský palác, spáchal sebevraždu, protože stín jeho letadla mohl padnout na císaře. A oni teď amerického generála přijali s císařskou poctou. V Japonsku je živá tradice šógunů, vojenských mocipánů, a jejich rytířů – samurajů, v jejich rámci se ctily kuráž a odvaha. Když ji prokázal MacArthur, cítili k němu respekt. Komunisti se po válce pokoušeli udělat v Japonsku převrat, vyhlásili generální stávkou, začali zapalovat automobily ... MacArthur generální stávkou jednoduše zakázal a bylo po ní. Ctíli ho, viděli v něm posledního šóguna.* (Ludvík Armbruster, Tokijské květy.)

Na palubě bitevní lodi Missouri – podle mateřského státu prezidenta Trumana – byla v Tokijském zálivu podepsána dne 2. září 1945 bezpodmínečná kapitulace Japonska. Za spojeneckou stranu dokument podepsali představitelé vrchního velení SSSR, USA, Velké Británie, Číny, Francie, Nizozemí, Austrálie, Kanady a Nového Zélandu. Níže vpravo je generál Douglas MacArthur jak podepisuje příslušný dokument.

Dovolují si připomenout možnost placení členských příspěvků. Můžete osobně nebo přímo na náš účet, který má čís: 135 135 383/ 0300 Poštovní spořitelny, tj. kdekoliv na poště nebo z bankomatu. Současně připomínám i prosbu na zasílání článků, nebo podkladů pro náš Občasník.

Za pražskou pobočku Petr Jílek